

Κριτήρια παρουσίασης και αξιολόγησης

Βιβλιογραφικά στοιχεία του λεξικού

Πλήρης τίτλος του αντιτύπου που χρησιμοποιούμε	Nouveau Dictionnaire Franco-Hellénique avec Phonétique (Νέο Γαλλοελληνικό Λεξικό με Φωνητική) - Νέο Ελληνογαλλικό Λεξικό με Φωνητική (Nouveau Dictionnaire grec moderne français).
Εκδότης	Publications Helléniques
Τόπος έκδοσης	Athènes
Αριθμός τόμων	I
Χρονολογία και αριθμός έκδοσης ή αναθεώρησης (όχι ανατύπωσης) (να παρατίθενται όλες οι χρονολογίες α' μέρους, β' μέρους κτλ.)	1994
Χρονολογία πρώτης έκδοσης (αν είναι διαφορετική)	1986
Επιστημονικός υπεύθυνος	Th. Rosgovas (Θ. ΡΟΣΓΟΒΑΣ)
Επιμελητής	
Συντάκτες	
Θεωρητές/αναθεωρητές	
Αριθμός ISBN	960-7017-03-X

Μακροδομή του λεξικού

Εξωτερικά χαρακτηριστικά του λεξικού		
Χοντρό ή μαλακό εξώφυλλο;	Μαλακό √	
Βιβλίο δεμένο ή θερμοκολλημένο;	Θερμοκολλημένο √	
Εγκοπές με το αλφάβητο για τη διευκόλυνση της ανεύρεσης των λημμάτων	NAI	OXI √
Το βιβλίο παραμένει ανοιχτό πάνω στο γραφείο	NAI √	OXI

Σχήμα πρακτικό για δουλειά γραφείου	NAI √	OXI
Χρήση εικόνων/φωτογραφιών	NAI	OXI √
Ευανάγνωστα τυπογραφικά στοιχεία	NAI √	OXI
Αριθμός σελίδων	XXIV (πρόλογος, γραμματική και πίνακες) + 667 + 21 μη αριθμημένες σελίδες (πίνακας κύριων ονομάτων)(γαλλοελληνικό λεξικό). XXXIV(πρόλογος, γραμματική, ορθογραφία και πίνακες) + 648 + 6 μη αριθμημένες σελίδες (πίνακας με τον αόριστο κοινόχρηστων ελληνικών ρημάτων)(ελληνογαλλικό λεξικό).	
Ύψος, πλάτος, πάχος του βιβλίου	204 × 134 × 55 εκ.	
Πρόλογος		
Ύπαρξη προλόγου	NAI √ Σημείωμα του εκδότη και πρόλογος του συντάκτη	OXI
Μικρός πρόλογος	NAI √	OXI
Ο πρόλογος περιέχει στοιχεία για τα εξής:		
τη λειτουργία του λεξικού	NAI	OXI √
τους τομείς που καλύπτονται (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	NAI	OXI √
τον βαθμό κάλυψης των τομέων αυτών	NAI	OXI √
τους χρήστες στους οποίους στοχεύει το λεξικό	NAI √ - ελληνόφωνους - αλλόφωνους - ελληνόφωνους και αλλόφωνους √	OXI
το επίπεδο γλωσσομάθειας των χρηστών	NAI - αρχάριο - μέσο - προχωρημένο	OXI √
την ηλικία των χρηστών	NAI Ποια είναι;	OXI √
τις πηγές και τα κριτήρια επιλογής των	NAI	OXI √

λημμάτων		
τις πηγές των παραδειγμάτων: από σώματα κειμένων (και τι είδους κειμένων) από εφημερίδες από τη λογοτεχνία	NAI	OXI ✓
τον αριθμό των λημμάτων	NAI ✓ 60. 000 λήμματα	OXI
πληροφορίες για τους λεξικογράφους και την ιδιότητά τους	NAI	OXI ✓
άλλα στοιχεία μακροδομής		
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών που χρησιμοποιούνται στη λημματογράφηση	Βλ. παρακάτω	
ύπαρξη πίνακα συντομογραφιών με τους επιμέρους τομείς που καλύπτονται από το λεξικό (π.χ. μουσική, ιατρική κτλ.)	Βλ. παρακάτω	
ύπαρξη ενιαίου πίνακα που περιλαμβάνει όσα αναφέρονται στα δύο παραπάνω κελιά	NAI ✓	OXI
επιπλέον στοιχεία για τη σωστή χρήση των λέξεων (συνήθως σε πλαίσια)	NAI	OXI ✓
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με στοιχεία γραμματικής	NAI ✓	OXI
ύπαρξη αυτόνομου τμήματος με παροιμίες	NAI	OXI ✓
ύπαρξη πίνακα με τα σημάδια που	NAI ✓	OXI

χρησιμοποιούνται στη φωνητική μεταγραφή		
ύπαρξη άλλου είδους πίνακα	NAI	OXI √
ενημέρωση της μακροδομής για τα εξής:		
σύγχρονη μορφή της γλώσσας.	NAI √ Μεγάλη ενημέρωση √ Μέτρια ενημέρωση Λέξεις που, με βάση το λεξικό Le Nouveau Petit Robert, 1993, ISBN 2-85036-226-3, εμφανίζονται στη γαλλική μετά το 1950): tachyon, tacle, tagliatelles, tamponnade, tarama, tchador, techniciser, technico-commercial, technobureaucratique, technocrate, technocratisation, technocratiser, technostucture, teenager, tee-shirt, télécabine, télécinéma, téléconférence, télécopie, télédétection, télédiffuser, télédiffusion, télédistribution, télé- enseignement, téléfilm, télégestion, téléguidage, téléguider, téléinformatique, télémanipulateur, télématique, téléonomie, téléradar, téléradiographie / téléradio, télésurveillance, télétexte, télétraitement, télexer, télexiste, tensoriel, tequila, tergal, terminal, terminologie, tertiatisation, testeur, tétracycline, tétraplégique, T.G.V., thalassémie, thanatologie, thanatopraxie, théâtralisme, thermicien, thermicité, thermistance, thermocline, thermoturcissable, thermodynamicien, thermoformage, thermonucléaire, thermoplastique, thermosphère, thésard, thiamine, thixotropie, thrombokinasé, thymique, thyroïdope, tie-break, tiédasse, tilt, tire-veine, T.N.T., tomodensimètre / tomodensitomètre, topologique, toupilleuse, tractable, tracter, tractoriste, trajectographie,	OXI

	trampoline, transcodage, transcoder, transculturel, transistor, transistorisation, transistoriser, transnational, transphrastique, transplant, transpolaire, transsexualisme, transsexuel, traumatologue, traveller's chèque, travelo, travestisme, tréponématose, treuillage, tribalisme, triboélectricité, triboélectrique, tribologie, trichogramme, tricourant, tridimensionnel, triglycérade, trimaran, triolisme, triomphalisme, triomphaliste, trip, triploïde, triploïdie, troncation, t-shirt, tumoral, tuner, turboforage, turbotrain, turco-mongol, T.V.A., twist	
παλιές λέξεις	<p>ΝΑΙ ✓ Μεγάλη ενημέρωση Μέτρια ενημέρωση✓</p> <p>Η κατάταξη γίνεται με βάση το λεξικό Robert, βλ. παραπάνω, όπου οι παρακάτω λέξεις, και ιδιαιτέρως, η σημασία τους εκείνη που καταγράφει ο Ροσγοβάς, χαρακτηρίζονται ως παλιές: tachisme (ο Ροσγοβάς καταγράφει την παλιά σημασία της λέξης: 'κηλιδισμός'), tafia, talent (ο Ροσγοβάς καταγράφει και την παλιά σημασία της λέξης 'τάλαντο'), talocher, talus, tandem, tapon, tardigrade, tavernier, tourne-disque, trinquer, tripotée, la gent trotte-menu, troupier, turbin, turbiner</p>	OXI
Ελληνικά ζεύγη λέξεων λόγιας – λαϊκής προέλευσης Σημεία ελέγχου τα εξής ζεύγη: δίκτυο-δίχτυ ιχθυοπωλείο-ψαράδικο	<p>ΝΑΙ</p> <p>poissonnerie: ψαράδικο, ιχθυοπωλείο, παραγορά</p>	<p>OXI</p> <p>filet: δίχτυ</p>

Επισημαίνεται η διαφορετική χρήση τους;		Δεν επισημαίνεται ✓
Επιρρήματα με διπλή κατάληξη Ελέγξτε επίσης τα εξής ζεύγη: απλά – απλώς, άμεσα – αμέσως	ΝΑΙ simplement : απλώς, απλούστατα immédiatement : αμέσως	ΟΧΙ ✓
ζεύγη γαλλικών και ξένων λέξεων. (Σε παρένθεση δηλώνεται η ξένη λέξη - όπως ακριβώς δηλώνεται στο λεξικό Robert - από την οποία προήλθε η αντίστοιχη γαλλική. Η προέλευση των γαλλικών λέξεων μπορεί να είναι αγγλ(ική), αγγλ.-αμερικ.(αγγλοαμερικανική), αραβ(ική), γερμ(ανική), εβρ(αϊκή), ελλην(ική), ιαπων(ική), ισπαν(ική), ιταλ(ική), κινεζ(ική), πορτογ(αλική), ρωσ(ική), σανσκρ(ιτική)	ΝΑΙ ✓ (Λόγω της πληθώρας των λημμάτων, καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): tabac (ισπαν. <i>tabaco</i>), tabou (αγγλ. <i>taboo</i>), tachéomètre (<i>tachéo</i> -, ελλην. <i>takheos</i> + <i>-mètre</i> , ελλην. <i>-metrês</i> , <i>-metros</i> , <i>-metron</i>), tachistoscope (<i>tach(eo)</i> -, ελλην. <i>takheos</i> + ελλην. <i>istos</i> + <i>scope</i> , ελλην. <i>-skopos</i> , <i>-skopia</i>), tachyarythmie (<i>tachy(cardie)</i> , ελλην. <i>takhus</i> + <i>arythmie</i> , a- και ελλην. <i>rhuthmos</i>), tachygraphe (<i>tachy</i> -, ελλην. βλ. παραπάνω + <i>-graphie</i> , ελλην. <i>graphos</i>), tachymètre (<i>tachy</i> -, ελλην. βλ. παραπάνω + <i>-mètre</i> , ελλην. βλ. παραπάνω), tachyphémie (<i>tachy</i> -, ελλην. βλ. παραπάνω + ελλην. <i>phême</i>), tacle (αγγλ. <i>to tackle</i>), tactique (ελλην. <i>taktikhê</i>), taffetas (ιταλ. <i>taffeta</i>), taïga (ρωσ.), talc (αραβ. <i>talq</i>), talisman (αραβ. <i>tilsam</i>), talkie-walkie (αγγλ.-αμερικ.), talmudique (εβρ.), tamponnade (γερμ. <i>tamponade</i>), tandem (αγγλ.), tango (ισπαν.-αμερικ.), tank (αγγλ.),	ΟΧΙ

	<p>tantrisme (σανσκρ. <i>tantra</i>), taoïsme (από το κινεζ. <i>tao</i>), tapioca (πορτογ.), tapis (ελλην.), <i>tapétion</i>, υποκοριστικό του <i>tapés</i>, <i>étos</i>), tare (ιταλ. <i>tara</i>), tarentelle (ιταλ. <i>tarantella</i>), tarentule (ιταλ. <i>tarantola</i>), tarif (ιταλ. <i>tariffa</i>), tarlatane (πορτογ. <i>tarlatana</i>), tarmacadam (αγγλ.), tarse (ελλην. <i>tarsos</i>), tartane (ιταλ. <i>tartana</i>), tartufe (ιταλ. <i>tartufo</i>), tasse (αραβ. <i>tâssa</i>), tatami (ιαπων.), tautochrone (<i>tauto-</i>, ελλην. <i>tauto</i> + <i>-chrone</i>, ελλην. <i>chrônos</i>), tautomère (<i>tauto-</i>, ελλην. βλ. παραπάνω + <i>-mère</i>, ελλην. <i>meros</i>), taxidermie (<i>taxi-</i>, ελλην. <i>taxis</i> + ελλην. <i>-derma</i>), taxie (ελλην. <i>taxis</i>), taxinomie (<i>taxi-</i>, ελλην. βλ. παραπάνω + <i>-nomie</i>, ελλην. <i>nomia</i>), taxiphone (<i>taxi-</i>, ελλην. βλ. παραπάνω + (<i>téle</i>)<i>phone</i>, ελλην. <i>phônê</i>), taylorisme (αγγλ. αμερικ. <i>taylorism</i>)</p>	
<p>κύρια ονόματα</p> <p>Δίνεται και η μορφή τους που χρησιμοποιείται στον προφορικό λόγο; Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Κωνσταντίνος</i>, <i>Κώστας</i>, <i>Κωστής</i>,</p>	<p>NAI ✓ Tahitien, -enne, Tchadien, -enne, Tchèque, Télémaque, Teuton, -onne, Texan, -e, Thaïlandais, -aise, Thébain, -e, Thémis, Thémistocle, Théodore, Théodose, Théophile, Thérèse, Thésée, Thessalien, -enne, Thétis, Thomas, Thucydide, Tibetain, -e, Titans, Togolais, -aise, Tolstoï, Toscan, -e, Trajan, Trinité, Trotski, Troyen, -enne, Tunisien, - enne, Turc, Turquie</p> <p>NAI ✓ Constantin</p>	<p>OXI</p> <p>OXI ✓</p>

Κώτσος		OXI ✓ OXI ✓ OXI ✓
Σε ειδικό πίνακα;	NAI ✓ (τα εθνικά εκτός πίνακα)	OXI
γεωγραφικοί όροι	NAI ✓ Tachkent, Tahiti, Taiwan, Tanzanie, Tasmanie, Taureau, Tchad, Tchécoslovaquie, Terre de feu, Terre-Neuve, Thaïlande, Thèbes, Thessalie, Tibet, Tigre, Tirana, Togo, Tokyo, Toscane, Transylvain, -e / Transylvanien, - enne, Transylvanie, Trieste, Tripoli, Troie, Tunis, Tunisie, Turquie, Tyrolien, -enne.	OXI
Ελέγξτε επίσης τα εξής: Όλυμπος Κρήτη	NAI ✓ Olympe NAI ✓ Crète	
Σε ειδικό πίνακα;	NAI ✓ Πίνακας Κυρίων Ονομάτων	OXI
ακρωνύμια	NAI ✓ <u>Σε ξεχωριστό λήμμα:</u> T.G.V. (Train à Grande Vitesse), T.N.T. (Trinitrotoluène), T.V.A. (Taxe à la Valeur Ajoutée)	OXI
Ελέγξτε επίσης τα αντίστοιχα των : Δ.Ε.Η. Ο.Τ.Ε.	NAI NAI	OXI ✓ OXI ✓
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI ✓
γενικές συντομογραφίες	NAI	OXI ✓ Γενικώς, ανύπαρκτες. Η συντομογραφία etc. απαντά στο λήμμα: et cetera, et caetera, etc.: και λοιπά / κ.τ.λ.
Ελέγξτε επίσης τα		

αντίστοιχα των : αφοί π.χ. π.Χ.		OXI ✓ OXI ✓ OXI ✓
Σε ειδικό πίνακα;	NAI	OXI ✓
λεξιλόγιο ειδικών πεδίων (π.χ. υφολογίας, τεχνολογίας, βιολογίας)	<p>NAI ✓ (Η ένταξη των λημμάτων σε κάποιο ειδικό πεδίο μπορεί να αφορά μια επιμέρους σημασία ή χρήση τους. Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-):</p> <p><u>αθλητισμός</u>: tacle <u>βοτανική</u>: talle, tamarin tamaris/tamarix, tampico, tanaisie, taxie, taxodium <u>εκκλησιαστικός όρος</u>: tabernacle <u>ζωολογία</u>: tachina, tamandua, tamanoir, tamaris, taon, tapir, tarentule, tarin, tatou <u>ιατρική</u>: tachographe, tachyarythmie, tachyphémie, tachypsychie, taille (επιμέρους σημασία) <u>ιστορία</u>: tablette (επιμέρους σημασία), taillable, taille (επιμέρους σημασία), talent (επιμέρους σημασία), taurobole, taxiarque <u>ιχθυολογία</u>: tacaud, tanche, taret <u>μαθηματικά</u>: tangence <u>ναυτικοί όροι</u>: tangon, taquet, tartane <u>νομικός όρος</u>: taxe (επιμέρους σημασία) <u>στρατιωτικός όρος</u>: tacticien <u>φυσική</u>: tautochrone, <u>χημεία</u>: tautomère</p>	<p>OXI <u>Δεν καταγράφεται το ειδικό πεδίο στο οποίο εντάσσονται</u> (ενδεικτικά καταγράφονται μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-):</p> <p><u>θρησκεία</u>: tantrisme, taoïsme, taoïste <u>ιατρική</u>: tabagisme, tabès, tablette, tamponnade, tarse <u>μουσική</u>: tambour, tambourin, tam-tam, <u>χημεία</u>: tantale, tartrate, tartrique acide <u>χορός</u>: tango, tarentelle</p>
Ειδικότερα εξετάστε τις εξής λέξεις τις σχετικές με την τεχνολογία: αποκωδικοποιητής, πληροφορική, υπολογιστής, κομπιούτερ, πληκτρολόγιο, ποντίκι,	<p>NAI NAI ✓ informatique NAI ✓ ordinateur NAI ✓ ordinateur NAI ✓ clavier</p>	<p>OXI ✓ OXI OXI OXI OXI</p>

<p>σκληρός δίσκος, προγραμματιστής, δισκέτα</p>	<p>NAI ✓ souris NAI NAI ✓ programmeur NAI ✓ disquette</p>	<p>OXI OXI ✓ OXI OXI</p>
<p>όροι πολιτισμικά εξαρτημένοι. Παραθέστε ποιοι λαμβάνοντας υπόψη τις παρακάτω κατηγορίες.</p> <p>Ελέγξτε επίσης τις παρακάτω λέξεις που εκφράζουν: - συγγένεια:</p> <p>μπατζανάκης</p> <p>κουνιάδα</p> <p>- προσφώνηση:</p> <p>σεβασμιότητα</p> <p>μακαριότητα</p> <p>ευχές: καλά στέφανα! χρόνια πολλά!</p>	<p>NAI ✓ σημειώστε σε ποιο/α λήμμα/τα tante (θεία), tata (θεία), tonton (θείος, μπάμπας)</p> <p>NAI ✓ (ξεχωριστό λήμμα) beau-frère</p> <p>NAI ✓ (ξεχωριστό λήμμα) belle-sœur</p> <p>NAI</p>	<p>OXI δεν σημειώνονται οι προσφωνήσεις ✓</p> <p>OXI ✓ (καταγράφεται ο όρος <i>révérendissime</i>: σεβασμιώτατος, αλλά όχι ως προσφώνηση)</p> <p>OXI ✓</p> <p>OXI ✓ OXI ✓ Δεν καταγράφονται ✓</p>

<p>- αντίληψη του χρόνου: <i>κυριακάτικα</i> <i>χειμωνιάτικα</i></p>		<p>OXI ✓ OXI ✓ (μόνο ως προσδιορισμός, <i>d'hiver</i>: χειμωνιάτικος)</p>
<p>- θρησκευτικές τελετές και λατρείες:</p>	<p>NAI ✓ tabernacle → σκήνωμα, αρτοφόριο, sainte table, talmudique, talmudiste, taoïsme, Te Deum → δοξολογία, temple, nouveau testament, ancien testament, Trinité → αγία Τριάδα</p>	
<p><i>κόλλυβα</i> <i>αγιασμός</i></p>	<p>NAI NAI ✓ Sanctification</p>	<p>OXI ✓ OXI</p>
<p>- γιορτές και τρόπους γιορτής:</p>	<p>NAI ✓ Toussaint → Αγίων Πάντων (καθολική γιορτή κάθε 1 Νοέμβρη)</p>	
<p><i>κάλαντα</i></p>	<p>NAI ✓ Chanter Noël → λέω τα κάλαντα</p>	<p>OXI ✓</p>
<p><i>ονομαστική γιορτή</i> <i>τσικνοπέμπτη</i> <i>καθαρά (-ή) Δευτέρα</i></p>	<p>Mardi gras (βλ. λάθη)</p>	<p>OXI ✓ OXI ✓ OXI ✓</p>
<p>- θεσμούς της πολιτικής ζωής: <i>προεδρευόμενη</i> <i>δημοκρατία,</i> <i>προεδρική δημοκρατία,</i> <i>η ταμπακιέρα (=το</i> <i>ουσιώδες)</i></p>		<p>OXI ✓ OXI ✓ OXI ✓</p>
<p>ξεχωριστή καταγραφή προθημάτων</p>	<p>NAI ✓ ex- → πρώην, τέως</p>	<p>OXI</p>

Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI √
ξεχωριστή καταγραφή επιθημάτων	NAI	OXI √
Σε ειδικό πίνακα	NAI	OXI √
καταγραφή συνθέτων 1) μονολεκτικά σύνθετα (π.χ. <i>αερογέφυρα</i>)	NAI √ 1α) στο λήμμα της λέξης- βάσης/ υποταγμένα 1β) σε ξεχωριστό λήμμα √ (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): tabacomanie, tachéomètre, tachéométrie, tachistoscope, tachistoscopique, tachographe, tachyarythmie, tachycardie, tachygraphe, tachymètre, tachyphémie, tachypsychie, tardigrade, tarmacadam, taurobole, tauromachie, tauromachique, tautochrone, tautologie, tautologique, tautomère, tautomérie, taxiarque, taxidermie, taxidermiste, taximètre, taxinomie, taxinomique, taxinomiste, taxiphone	OXI
2) πολυλεκτικά σύνθετα	2α) στο λήμμα της λέξης- βάσης / υποταγμένα (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): coup de tabac → μπουρίνι, sainte table→ αγία τράπεζα, table de nuit→ κομοδίνο, table de multiplication, tablier de pont, loi de talion, talon d'Achille, tambour de frein, autos tamponneuses, tapis de gazon, tapis roulant, steak tartare, acide tartrique, tasse à café, taux d'intérêt 2β) σε ξεχωριστό λήμμα √ α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα β) σε ξεχωριστό λήμμα (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-):	

Ελέγξτε επίσης τα αντίστοιχα των: <i>παιδική χαρά</i> <i>γυαλιά ηλίου</i>	taille-crayon, talkie-walkie, tambour-major, tam-tam, tandis que, tape-à-l'œil, taste-vin / tête-vin	OXI ✓ OXI ✓
καταγραφή παράγωγων λέξεων	<p>NAI ✓ α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα</p> <p>β) σε ξεχωριστό λήμμα ✓ (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): tabagique, tabagisme, tabasser, tabatière, tableau, tableautin, tablée, tabler, tablette, tablier, tabouret, tabulaire, tacher, tâcher, tâcheron, tacheter, tachisme, tachiste, tachistoscopique, tacitement, taciturne, tacticien, tactile, tactiquement, taillable, taillade, taillader, taillé, taille-crayon, tailler, tailleur, tailleuse, talé, talentueux, talismanique, tallage, taller, talmudique, talmudiste, taloche, taloche, talonage, talonner, talonnière, talquer, taluté, tambourin, tambourinage / tambourinement, tambourinaire, tambouriner, tambourineur, tambour-major, tamisage, tamiser, tamiseur, tamponnade, tamponnant, tamponnement, tamponner, tamponneur, tangage, tangence, tangentiél, tangentiellément, tangibilité, tangiblement, tanin, tanisage, taniser, tanker, tankiste, tannage, tannant, tanné, tanné, tanner, tannerie, tanneur, tannin, tannique, tannisage, tanniser, tantième, tantine, tantinet, tantôt, tantouze, tantrique, taoïsme, taoïste, tapage, tapageur, tapageusement, tapant, tape, tape-à-l'œil, tapée, tapageusement, tapant, tape, tapement, tapette, tapeur, tapin,</p>	OXI

<p>καταγραφή υποκοριστικών και μεγεθυντικών</p>	<p>tapiner, tapinois (en), tapisser, tapisserie, tapissier, tapotement, tapoter, taquiner, taquinerie, tarabiscoté, tarage, taraudage, tarauder, tardigrade, tardillon, tardivement, tardiveté, taré, tarer, tarifaire, tarifer, tarification, tarissable, tarissement, tarsien, tartine, tartiner, tartrate, tartré, tartrique, tartuferie, tassement, taste-vin / tête-vin, tata, tatillon, tâtonnant, tâtonnement, tâtons (à), tatouage, tatouer, tatoueur, taulard, taulier, taupière, taupinière, taurin, tauromachie, tauromachique, tautologique, tavelure, tavernier, taxable, taxation, taxer, taxidermiste, taximètre, taxinomique, taxinomiste, taylorisation, tayloriser</p> <p>NAI ✓</p> <p>α) στο λήμμα της λέξης-βάσης/ υποταγμένα</p> <p>β) σε ξεχωριστό λήμμα ✓</p> <p>tantine, tantinet, targette, tartelette, taurillon, tyranneau</p>	
<p>ανύπαρκτες λέξεις</p>	<p>NAI ✓</p> <p><u>Λέξεις που καταγράφονται στο Γαλλοελληνικό λεξικό του Ροσγοβά αλλά δεν απαντούν στο Robert:</u></p> <p>tachypsychie, tactiquement, taillant, tailleuse, taluté, tamponnant, tantrique, tao, tardillon, tardiveté, tarissable, taveler, taxiarque, tectonophysique, télangiectasie, téléalarme, télémécanicien, téléreporter, téléutospore, telluromètre, temenos, ténicide, ténorisant, tépalo, téphrite, térébenthène, terminisme, terpine, terreautage, territorialement, térylène, terzetto, tétradyname, thalassocratie, théocentrisme, théologiquement, théophile, théosophique,</p>	<p>OXI</p>

	<p>thermoclastie, thermorécepteur, thermoscope, thermotactisme, thesmothète, thioacide, thiocarbonate, thiophène / thiofène, thoracotomie, thorianite, thordine, thrène, thromboélastogramme, thromboembolique, thrombolyse, thrombopénie, thymoleptique, thyroostimuline, thysanoptère, tichodrome, tiliacée, tire-nerf, titisme, titiste, titré, tonographie, tonométrique, toreutique, tortillage, totaliseur, toucheur, tourde, toxicomanogène, toxidermie, transhorizon, transpalette, transtévérin, trapézoïde, trémolite, triadique, tribadisme, tricalcique, tricône, tridenté, trilogique, trimétal, trinitrine, triploblastique, triquètre, tromboniste, tronçonnement, trophallaxie, trophoblastique, trutticulture, tubéforme, tubuleux, tubulidenté, tungstique, turbidimètre, tuteurage, tympanoplastie</p> <p>- ticket: (μτφ.) χήνα (δεν απαντά στο Robert αυτή η ερμηνεία της λέξης)</p> <p>- tiédasse: (μτφ.) κάτουρο (δεν απαντά στο Robert αυτή η ερμηνεία της λέξης)</p>	
<p>λάθη (τυπογραφικά, ορθογραφικά, μορφολογικά κ.ά.)</p>	<p>NAI ✓</p> <p>- tafe (λάθος) → taffe (σωστό)</p> <p>- tardigrade: αρ. βραδυπόρος (λάθος) → επ. βραδυπόρος (σωστό) (πρόκειται για επίθετο με την έννοια αυτή και όχι για ουσιαστικό)</p> <p>- terre-neuvien (λάθος) → terre-neuvier (σωστό)</p> <p>- topographique (λάθος) → topographique (σωστό)</p> <p>- traveller's cheque (λάθος) → traveller's chèque (σωστό),</p> <p>- trifolié (λάθος) → trifoliolé (σωστό)</p> <p>- la gent trotte-menu: το ποντίκι (λάθος) → la gent trotte-menu: τα ποντίκια (σωστό)</p> <p>- t.g.v., t.n.t., t.v.a. → αποδίδονται</p>	<p>OXI</p>

	<p>με μικρογράμματη γραφή αντί της σωστής καφαλαιογράμματος – T.G.V., T.N.T, T.V.A</p> <p>- tubulidenté → παραπέμπει στο λήμμα oryctérope το οποίο όμως δεν καταγράφεται</p> <p>- Mardi gras ≈ Καθαρή Δευτέρα (οι δύο ημέρες και ο εορτασμός τους δεν συμπίπτουν)</p>	
--	---	--

Στοιχεία μικροδομής του λεξικού

ιεράρχηση των πληροφοριών του λήμματος	NAI ✓	OXI
τυπογραφική απόδοση των διαφορετικών πληροφοριών του λήμματος: σε συγκεκριμένο τύπο τυπογραφικών στοιχείων αντιστοιχεί συγκεκριμένη πληροφορία	NAI ✓	OXI
φωνητική μεταγραφή α) ολόκληρων των λέξεων	NAI ✓ NAI ✓	OXI OXI
- με χρήση του διεθνούς φωνητικού αλφαβήτου	NAI ✓	OXI
καταγραφή γραμματικών πληροφοριών - άρθρο	NAI ✓	OXI OXI ✓ (δηλώνεται το γένος)
- κατηγορίες του λόγου	NAI ✓ (κλιτά και άκλιτα μέρη)	
- στοιχεία κλίσης (πτώσεις, αριθμοί, καταλήξεις αρχικών	NAI ✓ Μόνο ο πληθυντικός αριθμός	

χρόνων και μετοχών των ρημάτων κτλ.)		
<p>απόδοση των πολλών σημασιών των πολύσημων λέξεων</p> <p>1) αποδίδονται όλες οι σημασίες που καταγράφονται στο λεξικό Robert; (σημειώνεται μόνο ο αριθμός των ερμηνειών που αριθμούνται στο Robert, αν και καλό είναι να λαμβάνεται υπόψη ότι συμπληρωματικές ερμηνείες ενός λήμματος προκύπτουν από τη μελέτη των παραδειγμάτων ή και των στερεότυπων εκφράσεων που καταγράφονται στο λεξικό)</p> <p>2) ομώνυμες λέξεις που αποδίδονται ως πολύσημες, π.χ. <i>τόνος</i></p> <p>3) πολύσημες που αποδίδονται ως ομώνυμες</p>	<p>NAI ✓</p> <p>1) (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): tabac 7/5, tabernacle 2/3, tablette 4/4, tablier 4/4, tâche 2/2, tacher 2/6, taie 1/2, taille 11/13, tailler 6/7, tailleur 5/4, talent 2/3, talon 6/9, talonner 2/4, tambour 4/10, tampon 2/9, tamponner 2/5, tango 2/2, tanner 2/3, tante 2/3, tantôt 2/4, tapageur 2/2, tapé 3/3, taper 7/15, tapette 5/7, tapis 5/4, tare 3/5, tarte 5/4, tassement 3/2, tâter 4/3, taupe 2/6, taxer 4/5</p> <p>2) tabac, taloche, tamarin, tape, terrasser, terrier, test, tester, tôle, tourbe, tournant, trait, trisser, triton, tuba, tyrannicide</p> <p>3) tacticien, tiers, tout</p>	OXI
καταγραφή της μεταφορικής χρήσης των λέξεων	<p>NAI ✓</p> <p><u>μτφ. (μεταφορικά)</u> tâter (επιμέρους σημασία), tiédasse, tremplin</p>	OXI
καταγραφή του επιπέδου ύφους των λέξεων (οικείο – ουδέτερο – τυπικό). Π.χ. <i>βουτάω</i> (οικείο ύφος) – <i>κλέβω</i> (ουδέτερο ύφος) – <i>οικειοποιούμαι</i> (τυπικό ύφος)	<p>NAI ✓</p> <p>α) με ισοδύναμο ίδιου ύφους. Ποιο;</p> <p>β) με ρητή δήλωση. ✓ Ποια;</p> <p><i>λαϊκ. (λαϊκά)</i> <i>κοιν. (κοινά)</i></p> <p><u>Λέξεις λαϊκού ύφους (λαϊκ.)</u> tabasser,</p>	OXI

	<p>tailler (επιμέρους σημασία), tambouille, faire la tambouille, tante (επιμέρους σημασία), tantouze, tapette (επιμέρους σημασία), tapin, tapiner, tarte (επιμέρους σημασία), tatane, avoir un ticket avec quelqu'un, tif, tire-au-cul / tire-au- flanc, titi, tocard, tôlard, tôle (επιμέρους σημασία), tôlier, toquante, torgnole, tournée (επιμέρους σημασία), train (επιμέρους σημασία), travelo, traviole (de), trempe (επιμέρους σημασία), trip, tripotée, trisser (επιμέρους σημασία), tronche, trou (επιμέρους σημασία), troufion, trouillard, trouille, truander, turbin, turbiner, turne</p> <p><u>Λέξεις/ εκφράσεις οικείου ύφους (κοιν.):</u> tacot, taffe, taloche, talocher, tannant (επιμέρους σημασία), tanner (επιμέρους σημασία), tant qu'à faire, tantine, tantinet, tapé (επιμέρους σημασία), tapée, taper dans l'œil, taper (επιμέρους σημασία), se taper, tapette (επιμέρους σημασία), tapeur, tapon, tardillon, tarte (επιμέρους σημασία), c'est de la tarte, sur le tas, tata, tatillon, téléphone arabe, dans le temps, tendron, avoir les pieds sur terre, téton, thésard, tignasse, tintamarre, se tirer, toc, tocard (επιμέρους σημασία), tohu-bohu, laisser tomber, tombeur, du tonnerre, tonton, topo, toquade, toqué, toquer (se), torcher (επιμέρους σημασία), torchonner, tordant, se tordre (επιμέρους σημασία), tordu, tortillard, toubib, faire une touche, touche-à-tout, toucher (επιμέρους σημασία), touillage, touiller, tournailler, attendre / avoir quelqu'un au tournant, tournebouler, tourner de l'œil, tournicoter, tourniquer, traficoter, traînée (επιμέρους σημασία), trainglot, train-train / traintrain, transbahuter, trapu (επιμέρους σημασία), travailler, tremblote, tremblement, trempé,</p>	
--	--	--

	faire trempette, se mettre sur son trente et un, trésorerie (επιμέρους σημασία), triche, trifouiller, trimbaler/trimballer, trimer, tripaille, tripatouillage, tripatouiller, tripe (επιμέρους σημασία), ça ne vaut pas tripette, tripotage (επιμέρους σημασία), tripoter, tripoteur, trique, se triturer la cervelle, trogne, troquet, au trot, trotte, trotter, trou (επιμέρους σημασία), trouper, truc, trucidier, être à tu et à toi avec quelqu'un, tuant, tubard, il lui est arrivé une tuile, turlupiner, tuyau (επιμέρους σημασία)	
σήμανση της φόρτισης των λέξεων (π.χ. πολιτικάντης : αρνητική φόρτιση ζεστασιά: θετική φόρτιση)	NAI ✓ α) με ισοδύναμο ίδιας φόρτισης, αλλά χωρίς ιδιαίτερη σήμανση: tractations → διαβουλεύσεις (υποτιμητικά), tripot → τρώγλη (υποτιμητικά), tronche → μούρη (υποτιμητικά), trôner → θρονιάζομαι (υποτιμητικά) β) με ρητή δήλωση. ✓ Ποια; ειρ. (ειρωνικά) (δεν απαντά στο γράμμα T κάποιο λήμμα με σχετική φόρτιση)	OXI
σήμανση των λογοτεχνικών λέξεων (π.χ. αγνάντεμα, πλεούμενο)	NAI ✓ <u>φιλ. (φιλολογικά)</u> : tacher (επιμέρους σημασία), tancer, targuer (se), tartufe, tartuferie, tempérer, tempétueux, tenaillement, ténèbres, ténébreux, tenter Dieu, ténuité, tétralogie, thésaurisation, thésauriser, thésauriseur, thuriféraire, tintinnabuler, titan, titanesque, touchant, touffeur, toupillon, tourbe, tourment, tourmente, tourmenter (επιμέρους σημασία), se tourmenter, tournemain, traite (επιμέρους σημασία), traiter (επιμέρους σημασία), transir, tréfonds, trépas, trépassé, trépasser, par trop, trope, turquin	OXI
σήμανση των λέξεων που χρησιμοποιούνται	NAI	OXI ✓

κυρίως στον προφορικό λόγο		
παραδείγματα	NAI ✓	OXI
α) παροιμίες	<p>NAI ✓</p> <p>α) με απόδοση της παροιμίας με αντίστοιχη παροιμία στην άλλη γλώσσα ✓</p> <p>Tel père, tel fils → το μήλο κάτω από τη μηλιά θα πέσει</p> <p>β) Με εξήγηση της παροιμίας ✓</p> <p>Tel père, tel fils → (εξήγηση σε παρένθεση) τέτοιος πατέρα, τέτοιος γιος</p>	OXI
Ελέγξτε επίσης τα εξής: <i>Κόρακας κοράκου μάτι δε βγάζει</i>	<p>NAI ✓</p> <p>Les loups ne se mangent pas entre eux</p>	OXI
<i>Είπε ο γάιδαρος τον πετεινό κεφάλι.</i>	NAI	OXI ✓
β) τυχαίοι συνδυασμοί λέξεων (π.χ. <i>μεγάλος δρόμος, άσχημο πρόσωπο</i>)	β) (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): lumière tamisée → αδιόρατο φως, heure tardive → περασμένη ώρα, centrale thermique, mer tourmentée, psychiatrie transculturelle, vie trépidante	
γ) συμφράσεις ή ημιστερεότυπες εκφράσεις [π.χ. <i>φαρδιά φούστα</i> (και όχι <i>πλατιά</i>), <i>πλατύ χαμόγελο</i> (και όχι <i>φαρδύ</i>)]	γ) (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): <u>Υποταγμένα</u> : à trois heures tapantes	
δ) στερεότυπες εκφράσεις (π.χ. <i>τίναξε τα πέταλα</i> , <i>εκ των υστέρων</i>)	δ) (Καταγράφονται ενδεικτικά μόνο τα λήμματα που αρχίζουν από ta-): <u>Υποταγμένα</u> : passer à tabac → σπάω	

<p>ε) Αναφέρεται το συμφραστικό περιβάλλον (π.χ. τσίτα, fitting very tight of clothes);</p>	<p>στο ξύλο, faire un tabac → κάνω θραύση, mettre la table → στρώνω τραπέζι, se mettre à table, faire table rase, de table, jouer sur les deux tableaux, rendre son tablier, répondre du tac au tac, à la tâche, de taille, être de taille à, tailler en pièces, en tailleur, faire taire, montrer / tourner les talons, sur les talons de, faire la tambouille, sans tambour ni trompette, passer au tamis, tant bien que mal, tant mieux, tant pis, tant que, en tant que, tant bien que mal, tant qu'à faire, bien tapé, taper sur les nerfs, taper dans l'œil, revenir sur le tapis, au plus tard, tôt ou tard, c'est pas de la tarte, sur le tas, boire la tasse, prendre le taureau par les cornes</p> <p>ε) talonnière → φτερό (του Ερμή), boire la tasse → καταπίνω νερό (κολυμπώντας), taupière → φάκα (για τυφλοπόντικες), tétine → ρώγα (τεχνητή), μαστάρι (ζώου), thesaurus → θησαυρός (λεξικό), timbre → κορόνα (φωνής), traîne → ουρά (φορέματος), tranchefile → κεφαλάρης (βιβλίου), trip → φτιάξιμο (με ναρκωτικά), trognon → εσωτερικό μέρος (μήλου), tuba → σωλήνας (αναπνευστικός), typhoïdique → τυφοειδής (πυρετός)</p>	
<p>ύπαρξη παραπομπών (π.χ. στο λήμμα <i>άρκτος</i> μπορεί να υπάρξει παραπομπή στο λήμμα <i>αρκούδα</i> ή/και αντιστρόφως).</p>	<p>ΝΑΙ ✓ παραπομπές α) για λόγους ορθογραφίας (π.χ. στο λήμμα <i>αυγό</i> βλ. <i>αβγό</i>): (γίνεται παραπομπή μόνο από το πρώτο λήμμα στο δεύτερο και όχι αντιστρόφως): tænia-ténia, tamarin-tamaris, tamil-tamoul, tamponnant-tamponneur, tannin-tanin, tannisage-tanisage,</p>	<p>ΟΧΙ</p>

	<p>tanniser-taniser, taste-vin - tête-vin, taulard-tôlard, taule-tôle, taulier-tôlier, tek-teck, téléférique-téléphérique, tercet-tiercer, tillage-teillage, tille-teille, tiller-teiller, tocante-toquante, toréador-torero, totaliseur-totalisateur, traçage-tracement, traceret-traçoir, traînailler-traîasser, tringlot-trainglot, triparti-tripartite, troche-troque, trucage-truquage, tzar-tsar, tsarévitch-tsarévitch, tsarine-tsarine, tzigane-tsigane</p> <p>β) για λόγους μορφολογίας (π.χ. στο λήμμα <i>είδα</i> βλ. <i>βλέπω</i>): (γίνεται παραπομπή μόνο από το πρώτο λήμμα στο δεύτερο και όχι αντιστρόφως): targui-touareg, télé-télévision, tes-ton thiosulfate-hyposulfite, thiosulfurique-hyposulfureux, tincal-borax, t.n.t.-trinitrotoluène, tourde-grive, tramway-tram, traveller's chèque-chèque de voyage, triquètre-triscèle, trirème-trière, t-shirt – tee-shirt, tubulidenté-oryctérope (βλ. ύπαρξη λαθεμένων λέξεων), turgescence-tumescence, typo-typographie</p>	
παράθεση ετυμολογίας	NAI	OXI ✓

- Τελικά σε ποιους χρήστες στοχεύει το λεξικό; Πού στηρίζεται αυτό;

Εξετάζοντας ένα μέρος του γαλλοελληνικού λεξικού του Θ. Ροσγοβά συμπεραίνουμε πως αρχική πρόθεση του συντάκτη του ήταν να προσφέρει ένα χρήσιμο και αξιόπιστο γλωσσικό βοήθημα σ'ένα ευρύ επιστημονικό, μεταφραστικό κ.λ.π. κοινό. Το λεξικό περιλαμβάνει, πράγματι, μεγάλο αριθμό επιστημονικών και τεχνικών όρων καθώς και λήμματα από το λεξιλόγιο διαφόρων επαγγελματικών και κοινωνικών ομάδων, γεγονός που βοηθά το μεταφραστή στην προσπάθειά του να ερμηνεύσει εξειδικευμένους όρους.

π.χ. **télémanipulateur** (τεχνικός όρος), **tellure** (χημεία), **tétracycline** (ιατρική), **tétraploïde** (βιολογία), **tétrarque** (ιστορία), **théridion** (ζωολογία)

Ακόμη: **tabernacle** (εκκλησιαστικός όρος), **tacticien** (στρατιωτικός

όρος), **taquet** (ναυτικός όρος), **taret** (ιχθυολογία), κ.λ.π.

Συχνά, επίσης, καταγράφονται στερεότυπες ή ημιστερεότυπες φράσεις και η ιδιαίτερη σημασία τους.

π.χ. Tabac: **passer à tabac**, σπάω στο ξύλο / μπαγλαρώνω

Talons: **montrer, tourner les talons**, παίρνω δρόμο

Tu: **être à tu et à toi avec quelqu'un**, είμαστε κολητοί (sic).

Τα μειονεκτήματα, ωστόσο, που, σε αρκετές περιπτώσεις, εμφανίζονται, τόσο σε επίπεδο πλούτου ερμηνειών, όσο και επιλογής ενδεδειγμένου λεξιλογίου - όπως θα δούμε παρακάτω - για τη μετάφραση των γαλλικών λημμάτων, οδηγούν στο συμπέρασμα πως ο συντάκτης δεν βοηθά πάντα τον χρήστη του λεξικού προκειμένου για την παραγωγή λόγου.

Έτσι διαπιστώνουμε πως οι ερμηνείες μιας λέξης παρατίθενται συνήθως χωρίς να συνοδεύονται από παραδείγματα που θα επέτρεπαν να κατανοήσει κανείς ευκολότερα σε ποια περίπτωση χρησιμοποιείται κάποιο λήμμα με το ένα ή το άλλο νόημα.

π.χ. **ternir**, ξεθωριάζω // αμαυρώνω (χωρίς παραδείγματα χρήσης)

tirage, κλήρωση // τύπωμα / κυκλοφορία (τιράζ) // τράβηγμα // τινάγιο (χωρίς παραδείγματα)

traiter, μεταχειρίζομαι // επεξεργάζομαι // αποκαλώ // πραγματεύομαι // ασχολούμαι με / χειρίζομαι // (φιλ.) κάνω το τραπέζι (χωρίς παραδείγματα)

Ορισμένες φορές, επίσης, καταγράφεται ένας εξειδικευμένος όρος, άγνωστος στον μέσο αναγνώστη, χωρίς να διευκρινίζεται το ειδικό πεδίο (επιστημονικό, τεχνολογικό κ.λ.π.) στο οποίο εντάσσεται ή να δίνεται κάποια επιπλέον εξήγηση.

π.χ. **trypanosome**, τρυπανόσωμα (δεν δηλώνεται ότι πρόκειται για όρο της ιατρικής), **tyndallisation**, τυνδάλωση (δεν δηλώνεται ότι πρόκειται για τεχνικό όρο, όρο της χημείας), **tyrosinase**, τυροσινάση (δεν δηλώνεται ότι πρόκειται για όρο της βιοχημείας).

Εκτιμούμε λοιπόν πως το λεξικό αυτό απευθύνεται κυρίως στον μεταφραστή που αναζητά άμεση ερμηνεία ειδικών όρων χωρίς περαιτέρω διευκρινίσεις, σε γαλλόφωνους χρήστες που επιθυμούν μια πρώτη γνωριμία με την ελληνική γλώσσα και σε ελληνόφωνους που επιζητούν απλώς κάποιο ισοδύναμο των γαλλικών λέξεων.

-Πώς κρίνετε το επίπεδο της μετάφρασης των όρων; Για τη διατύπωση του συμπεράσματός σας δώστε παραδείγματα.

Σε αρκετές περιπτώσεις η ερμηνεία των γαλλικών όρων γίνεται με τη βοήθεια ενός λεξιλογίου που προβληματίζει τον χρήστη του λεξικού και καθιστά δυσχερή την κατανόηση των λέξεων.

Πρόκειται για λέξεις που μορφολογικά ξενίζουν, π.χ. **talocher**, χαστουκώνω (αντί χαστουκίζω), που δεν απαντούν στη σύγχρονη

ελληνική γλώσσα, με βάση τα λεξικά των Τριανταφυλλίδη και Μπαμπινιώτη, π.χ. **tirasse** άρκυς (αντί κυνηγετικό δίχτυ) ούτε και συνοδεύονται από διευκρινιστικές σημειώσεις του συντάκτη. Εξάλλου σε κάποια λήμματα δίνονται μαζί με ισοδύναμα υπαρκτά και κάποια ισοδύναμα ανύπαρκτα στη νέα ελληνική, π.χ. **têtu**, τύκος / τσουκάνι, **thésard** διατριβέας / δόκτορας, **trébuchet** βεζενές, **tricentenaire** τριαιωνίδα // τα 300 χρόνια, **turbotrain**, τουρμπότρενο.

Χατζοπούλου Βενετία